

поради това, обръщатъ гората отъ предметъ за препитание на планинското население въ предметъ за печалби и спекула на малцина.

При тоя начинъ на експлоатация и ползуване, горското население работи въ горите, съче, дъла, бичи, извозва, но не като собственикъ на материала, който работи, а като наеменъ работникъ на търговеца или предприемача.

Капиталът на горския работникъ е една брадва и здрави мишици. За другото се грижи търговецът. Тая икономическа зависимост на планинца отъ търговеца, го държи постоянно въ безпомощно състояние, което го прави лека жертва на всъка демагогия или насилие. Въ това си подченено състояние, като наеменъ работникъ, горското население не милѣе за горите. Не търпи никакъв редъ при тѣхното използване и не му идва на ума дори, че нѣкога ще се изчерпатъ горите и че то ще остане безъ препитание.

Въ това си безпомощно състояние горското население прави масови нарушения въ горите: съче тамъ, кѫдето не е разрешено, съче това, което не е позволено, извозва отсъчения материалъ безъ да го заплаща, въобще върши онова, което е познато у насъ подъ името контрабанда, т. е. масово незаконно ползуване отъ горите.

Върви ли все по тоя опасенъ пътъ, пресушава се поминъкът на горското население, създава се бунтарско, отчайно настроение въ душата на това население. Въ такъвъ случай ние не можемъ да не очакваме остри обществени борби и бунтове.

*

По наше мнение, въпросът за ползуването на горското население отъ горите е лесенъ за разрешение, стига да иматъ желание ония, отъ които зависи ползуването отъ тия гори.

Правилното разрешение на тоя въпросъ ние намираме въ кооперативното използване на горите.

Кооперативната форма на ползуване отъ горите отстранява напълно търговеца и предприемача отъ тѣхъ и прави горите действително източникъ за препитание на ония, които ги работятъ.

Споредъ закона, горската кооперация се нарича трудовопроизводителна, защото тя групира въ себе си само работното население, само ония, които съкатъ, превозватъ и бичатъ строителния материалъ.

Но не само това. Горската кооперация извършва и още едно голъмо дѣло въ полза на тия, които сѫ я образували, а то е, че тя сама продава на потребителя изработения отъ нея строителенъ